



taken en omdat we als gemeente taken in eigen hand houden. Dit vergroot het effect van een stijging van lonen op de uitgaven.

Tot slot kiezen we er voor om de incidentele beloningen tot maximaal 0,7% mee te nemen bij de berekening van loon- en prijsstijgingen. Daaruit worden de periodieke verhogingen van het salaris betaald. Wanneer we dit niet zouden doen, komen deze kosten volledig ten laste van de algemene middelen.

Methoden andere gemeenten

In het voorjaar van 2008 hebben wij de 100.000 plus gemeenten gevraagd naar hun methode van berekening van de nominale loon- en prijsstijging en hun methode van nominale tariefbepaling. Dit gebeurde naar aanleiding van een motie van de Christen Unie over de berekening van de nominale tariefbepaling. In totaal hebben 19 gemeenten gereageerd op ons verzoek. In bijlage 2 vindt u een totaaloverzicht.

Alle 19 gemeenten hanteren dezelfde methode als Groningen voor de berekening van de compensatie aan de gemeentelijke organisatie van de prijs- en loonstijgingen. Er zijn drie gemeenten die een ander cijfer gebruiken voor het bepalen van de prijsmutatie. Wij gebruiken de prijsmutatie materiële overheidsconsumptie (pIMOC) van het Centraal Planbureau. De drie gemeenten hanteren of de prijsmutatie Bruto Binnenlands product (pBBP 2009 2,75%) of de prijsmutatie Nationale bestedingen (pNB 2009 3,0%, gelijk aan pIMOC).

Voor de doorberekening van de loon- en prijsstijgingen in de tarieven hanteren 10 van de 19 gemeenten dezelfde methode als Groningen voor de nominale tariefbepaling. Ook hier worden zowel de loon- als de prijsstijgingen doorberekend in de tarieven.

Een aantal gemeenten rekent alleen de prijsstijging door in de tarieven. Gemeente Amsterdam hanteert voor de nominale tariefbepaling voor zowel de leges als de belastingen de pNB. In 2009 zijn de tarieven voor de burgers van Amsterdam met 3,0% gestegen. Tilburg hanteert de pBBP voor haar tariefbepaling. In 2009 2,75 %. Rotterdam hanteert de consumentenprijsindex voor haar tariefbepaling. In 2009 2,75%.

Consequenties andere werkwijze

Gemeentelijke budgetten

Wanneer we, voor zowel het compenseren van de organisatie als de doorberekening in tarieven alleen met een prijsinflatiecijfer (pNB, pBBP of pIMOC) zouden gaan werken, worden de budgetten onvoldoende aangepast om gelijke prestaties mogelijk te maken. Immers, de stijging van lonen wordt dan slechts gecompenseerd tot het niveau van de prijsstijgingen. De loonontwikkelingen zijn immers niet opgenomen in het prijsinflatiecijfer.



Hierbij moet worden opgemerkt dat het compensatiepercentage dat het concern aan de gemeentelijke diensten doorgeeft voor gestegen lonen en prijzen ook wordt doorgegeven aan de gesubsidieerde instellingen die taken in opdracht van de gemeente uitvoert. Als het compensatiepercentage wordt verlaagd, betekent dat de loongevoelige instellingen ook een lager compensatiepercentage gaan ontvangen voor haar gestegen lonen en prijzen.

Gemeentelijke tarieven

Indien het OZB tarief met alleen het inflatiepercentage (2009 2,75%) zou worden verhoogd in plaats van het door de gemeente voor 2009 gehanteerd verhogingspercentage van 5,2%, dan zou de gemeente bij benadering 1,065 miljoen euro structureel aan compensatie en dus aan inkomsten mislopen.

In het verleden is een voor inwoners meer herkenbare methodiek gehanteerd gebaseerd op de consumentenprijsindex. Deze index lag steeds op een lager niveau dan de daadwerkelijke nominale ontwikkeling die zich bij de gemeentelijke overheid voortdoet. De nominale compensatie en extra opbrengst door een stijging van de tarieven was onvoldoende om de kostenstijging op te vangen. Dit betekent dat we jaarlijks interen op onze budgetten. Uiteindelijk heeft dit effect op het voorzieningenniveau.

Wij geven de voorkeur aan het zuiver in beeld brengen én vergoeden van de nominale effecten. De hogere kosten worden transparant in beeld gebracht evenals de daaruit voortvloeiende politieke besluitvorming en keuzes ten aanzien van de voorzieningen voor de burger.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders
van Groningen,

de burgemeester,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'B. van der Meulen'.

de secretaris,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'M. van der Meulen'.



Bijlage 1: Specificatie van stijging van lonen en prijzen in 2009

Loonkostenmutatie 2009:

- CAO gemeente-ambtenaren	3,4%
- Sociale lastenmutatie	1,7%
- Incidentele beloning	<u>0,7%</u>
Totaal stijging van loonkosten	5,8%

Stijging loonkosten 2009	5,8% x 80% =	4,6%
Stijging van prijzen 2009¹:	3,0% x 20% =	<u>0,6%</u>
Nominale ontwikkeling 2009 t.o.v. 2008		5,2%

Met dit percentage stijgen de uitgaven daadwerkelijk in de praktijk. Door compensatie met hetzelfde percentage blijven de budgetten waardevast. De huidige nominale compensatie- methodiek geeft een goed beeld van de daadwerkelijke stijging van de nominale lasten en is daarmee ook een goede basis voor de nominale tariefstijgingen.

De loon- en prijsgevoeligheid van de rijksbegroting is globaal in evenwicht (50%-50%). Volgens de bovenstaande berekeningsmethodiek zou het Rijk uitkomen op een nominale ontwikkeling van 4,3% (50% van 5,8% en 50% van 3,0%). Het Rijk heeft echter te maken met andere CAO-effecten. Daarnaast telt het Rijk de incidentele beloningen niet mee bij het bepalen van de nominale ontwikkeling.

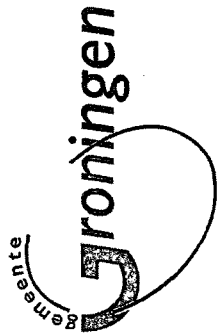
¹ Voor de prijsmutatie wordt de prijsmutatie materiële overheidsconsumptie van het Centraal Planbureau gehanteerd.



Bijlage 2. Informatie van 20 grote gemeenten over berekening nominale loon- en prijsstijgingen en nominale tariefstijging

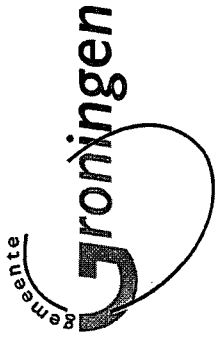
Nominale compensatie en nominale tariefstijging 2008/2009

Gemeente	nominale compensatiemethodiek obv gewogen gemiddelde lonen en prijzen?	nominale tariefstijging obv gewogen gemiddelde lonen en prijzen?
1 Groningen	ja loon:CAO+soclast+inc prijs: pIMOC verhouding 80% resp. 20%	ja op basis van 80%-20%
2 Amsterdam	ja cf Groningen, maar prijs=pNB en verhouding 2/3-1/3	nee cf prijsmutatie
3 Amersfoort	ja cf Groningen	nee tarieven kostendekkend, belastingen cf pIN
4 Leeuwarden	ja cf Groningen	ja op basis van 70%-30%
5 Zwolle	ja cf Groningen, maar pBBP en verhouding 50%-50%	ja op basis van 50%-50%
6 Eindhoven	ja cf Groningen	ja
7 Tilburg	ja cf Groningen, maar pBBP en verhouding 65%-35%	nee cf BBP
8 Rotterdam	ja cf Groningen, maar incidenteel niet en verhouding 70%-30%	nee cf consumentenprijsindex



Nominale compensatie en nominale tariefstijging 2008/2009

Gemeente	nominale compensatiemethodiek obv gewogen gemiddelde lonen en prijzen?	nominale tariefstijging obv gewogen gemiddelde lonen en prijzen? ja op basis van 50%-50%
9 Almere	ja cf Groningen, maar verhouding 50%-50%	ja
10 Zoetermeer	ja cf Groningen	nee cf pIMOC
11 Zaanstad	ja cf Groningen	deels tarieven cf Groningen, belastingen cf pIMC cf MEV, wel gebaseerd op eigen loon-prijs dingen
12 Den Haag	ja cf Groningen	deels
13 Enschede	ja cf Groningen	deels tarieven cf Groningen, belastingen cf pBBI
14 Breda	ja cf Groningen	ja
15 Haarlem	ja cf Groningen, verhouding 70%-30%	nee
16 Ede	ja cf Groningen	ja
17 Arnhem	ja cf Groningen	ja
18 Hilversum	ja cf Groningen	ja
19 Nijmegen	ja cf Groningen	ja
20 Apeldoorn	ja cf Groningen	ja



Totaal 20 x ja =100%

11 x ja
3 x deels
6 x nee

Verklaring: pIMOC Prijsmutatie netto materiële overheidsconsumptie
pBBP Prijsmutatie Bruto Binnenlands Product
pNB Prijsmutatie Nationale Bestedingen
MEV Macro Economische Verkenningen